

[Socialministeren]

indsats over for målgrupper, hvis behov ikke tilfredsstilles i det nuværende system.

Erfaringerne har vist, at det er vanskeligt at gå på tværs af systemerne og f.eks. få inddraget det private erhvervsliv. Ved »rene undervisningsprojekter« har det vist sig, at deltagerne kun i få tilfælde er aktiveret ud over projektperioden.

Derimod har SUM medvirket til en udvikling af den faglige kvalitet i de projekter, der udbydes, og for den enkelte projektdeltager har det betydet øgede kvalifikationer. SUM har vist, at projekter kan være et velegnet instrument til at ændre forståelsesmåder og praksis.

Det har også vist sig, at der findes behov, f.eks. individuel revalidering af handicappede, hvor projektmetoden har sin begrænsning. Metodeudviklingen i individuel sagsbehandling nedprioriteres til fordel for projektet.

3.3 Ældre

På ældreområdet er der bevilget SUM-midler til 182 projekter med i alt 27,4 mio. kr.

Målet for projekterne spænder fra projekter for aktive ældre mennesker, der ved overgangen til pensionisttilværelsen ønsker at deltage i kurser, være med i idræt eller spille teater, til projekter, der bidrager til udviklingen af omsorgen for demente gamle mennesker.

Projekterne kan indholdsmæssigt opdeles således: kommunale omstillingsprojekter, forebyggende og opsøgende arbejde, netværksprojekter og -aktiviteter, senildemens, institutionsudvikling, terapi og behandling, bolig og boligmiljø, idræt og motion, uddannelse og kurser, teater, tv og film, ny teknologi.

Ca. halvdelen af projekterne er foregået i offentligt regi, knap en fjerdedel i privat regi og resten i blandet regi. I de offentligt initierede projekter har ledere som oftest været idéskabende i forbindelse med projektstart, hvorimod det i de private projekter primært har været praktikere.

Det lønede personale i projekterne har især været sundheds- og plejepersonale, administratører og socialarbejdere. I ⅓ af projekterne har der (evt. sammen med lønnet personale) medvirket frivillig arbejdskraft; dette har ikke generelt mindsket behovet for lønnet arbejdskraft.

Blandt SUM-projekterne har der kun været få samarbejdsprojekter mellem social- og sundhedssektor og mellem kommunalt og amtskommunalt niveau. Det generelle billede er, at vægten har været lagt på brugerinvolvering – snarere end samarbejde mellem offentlige instanser.

Ældreområdet er et af de felter, hvor forsøgs- og udviklingsstrategierne tidligst og mest markant er slået igennem. Mange af SUM-projekterne bygger på grundprincipperne for ældreområdets omstilling, som de blev opstillet af Ældrekommissionen, og ofte er de delprojekter i en allerede igangværende kommunal omstillingsproces.

3.4 Personer med handicap

Der er ydet støtte til 151 projekter med i alt 23,2 mio. kr.

Det største antal projekter retter sig mod psykisk udviklingshæmmede og bredt mod personer med handicap i et lokalområde, og en del retter sig mod specifikke handicapgrupper (psykotiske børn og unge, bevægelseshandicappede, tunghøre og døve m.fl.). Ingen projekter beskæftiger sig specielt med ældre handicappedes særlige livssituation.

Indholdsmæssigt drejer det sig om projekter om udvikling af nye bo-, beskæftigelses- og fritidstilbud, projekter om udvikling af servicetilbud og ekspertise, projekter om udvikling og afprøvning af nye behandlingsformer, undervisnings- og uddannelsesprojekter og projekter om handicap og samfund.

Nogle projekter har tillige drejet sig om udvikling af ny teknologi som kommunikationshjælpemiddel.

Initiativtagere til projekterne er for hovedpartens vedkommende ansatte i den sociale sektors institutioner og forvaltninger.

Projekterne på boligområdet afspejler i øvrigt den generelle tendens til en fortsat udflytning fra centralinstitutioner for psykisk udviklingshæmmede til miniinstitutioner, bofællesskaber eller selvstændig bolig. Forskellen mellem miniinstitutioner og bofællesskaber er gradvis gået i opløsning.

På beskæftigelses- og fritidsområdet har SUM fremskyndet udviklingen af væresteder, kultur-, fritids- og netværkstilbud for psykisk udviklingshæmmede i lokalområderne. Et eksempel er et værested for handicappede med